

Asia: VN/29812/2025

Lausuntopyyntö liikenne- ja viestintäministeriön asetusalunoksesta Väyläviraston maksullisista suoritteista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Laivanpäälystöliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Suomen Laivanpäälystöliitto ry korostaa, että Väyläviraston maksullisia suoritteita koskeva asetusalunnos voi vaikuttaa merkittävästi meriliikenteen kustannusrakenteeseen ja sitä kautta myös merihenkilöstön työoloihin ja työllisyyteen. Maksujen korotukset tai suoritevalikoiman laajennukset lisäävät varustamoiden taloudellista painetta, mikä voi välillisesti heijastua henkilöstön määrään, työkuormaan ja turvallisuustason ylläpitoon. Siksi maksuperusteiden tulee olla kohtuullisia, ennakoitavia ja toimintaympäristön erityispiirteet huomioon ottavia. Erityisesti jäänmurron osalta huomionarvoista on, että kyse on huoltovarmuuskriittisestä toiminnasta. Kustannuspaineen kasvu voi vaikuttaa välillisesti toiminnan laatuun.

Asetusalunnoksessa maksullisiksi määritellyt väylä-, navigointi- ja talvimerenkulun palvelut ovat turvallisen merenkulun kannalta välttämättömiä. Maksut eivät saa muodostua esteeksi niiden täysimääräiselle käytölle tai johtaa laadun heikentymiseen. Itämeren talvimerenkulun erityisolot edellyttävät, että turvallisuuteen liittyviä palveluja ei hinnoitella tavalla, joka kannustaa varustamoja vähentämään niiden käyttöä.

Pienet ja keskisuuret varustamot ovat erityisen herkkiä maksujen nousulle. Jos kustannusrasitus kasvaa suhteettomasti, vaarana on markkinan keskittyminen ja työpaikkojen väheneminen. Tämä voi heikentää merihenkilöstön työllisyyden vakautta ja kaventaa turvalliseen operointiin tarvittavia resursseja. Maksuperusteissa tulisi siksi huomioida toimijoiden erilaiset edellytykset ja mahdollistaa joustot tilanteissa, joissa maksut vaikuttavat kohtuuttomasti.

Liitto pitää tärkeänä, että asetuksen vaikutukset varustamoiden talouteen, liikennöintiin ja merenkulun turvallisuuteen arvioidaan jatkovalmistelussa kattavasti ja että vaikutuksia seurataan myös asetuksen voimaantulon jälkeen. Maksullisten suoritteiden ei tule johtaa työntekijöiden aseman heikkenemiseen, vaan niiden tulee tukea turvallista, ennakoitavaa ja kilpailukykyistä suomalaista merenkulkua.

Kankainen Susanna
Suomen Laivanpäälystöliitto ry